Afetlerin Etkilerini Azaltma ve Afet Bilinci

Çalışma Kâğıdı · 30 Soru · Kolaydan Zora

Ad Soyad _____ Sınıf / No _____ Tarih _____

KONU ÖZETİ

- Afetler önlenemeyebilir ama **etkileri azaltılabilir.** Bunun yolu afet bilinci kazanmak ve afet **öncesinde, sırasında ve sonrasında** yapılacakları bilmektir.
- **Afet öncesi:** Dolap ve rafları duvara sabitlemek, **afet ve acil durum çantası** hazırlamak, aile afet planı yapmak, **toplanma alanını** öğrenmek, tatbikatlara katılmak; binaları depreme dayanıklı yapmak, dere yataklarına ev yapmamak, ağaçlandırma yapmak.
- **Afet sırasında:** Sakin kalmak; depremde **Çök – Kapan – Tutun** hareketini yapmak; selde yüksek yerlere çıkmak; asansör kullanmamak.
- **Afet sonrasında:** Hasarlı binalara girmemek, toplanma alanına gitmek, yardım ekiplerinin uyarılarına uymak, gerekirse **112 Acil Çağrı Merkezi**'ni aramak.
- Ülkemizde afet çalışmalarını **AFAD** (Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı) yürütür; illerin afet risklerini ve alınacak önlemleri gösteren **İl Afet Risk Azaltma Planları** hazırlanır. Türk Kızılay gibi kuruluşlar da afetlerde yardım ulaştırır.
- Afiş, tatbikat, sunum, deney ve kampanya gibi **farkındalık etkinlikleri** toplumda afet bilincini artırır.

KOLAY Isınma Soruları (1–10)

1 Aşağıdaki davranışları afet **öncesi**, **sırası** ve **sonrası** olarak gruplandırınız.
a) Deprem çantası hazırlamak
b) Çök – Kapan – Tutun hareketini yapmak
c) Hasarlı binaya girmemek
ç) Dolapları duvara sabitlemek

2 AFAD kısaltmasının açılımı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı
B) Acil Durum Araştırma Dairesi
C) Afetlerde Destek Ağı
D) Arama Faaliyetleri Dairesi

3 Kartlarda deprem çantasına konulabilecek eşyalar verilmiştir. Çantaya **konulmaması gereken** iki eşyayı bulunuz.

Su	El feneri ve yedek pil	Düdük	Oyun konsolu
İlk yardım malzemeleri	Bozulmayan paketli yiyecek	Cam vazo	Kişisel ilaçlar

4 Doğru (D) ya da yanlış (Y) olarak işaretleyiniz.
(…) Deprem sırasında asansörle binadan çıkmalıyız.
(…) Toplanma alanımızı afetten önce öğrenmeliyiz.
(…) Sel sırasında yüksek yerlere çıkmalıyız.
(…) Afet sonrasında yardım ekiplerinin uyarılarına uymalıyız.

5 Deprem sırasında yapılması gereken **Çök – Kapan – Tutun** hareketinin adımlarını sırasıyla açıklayınız.

6 Acil durumlarda (yangın, kaza, afet) aranması gereken telefon numarası hangisidir?
A) 112 B) 115 C) 170 D) 188

7 Evinizde afet öncesinde alınabilecek **iki önlem** yazınız.

8 Afetten sonra ailece buluşulacak güvenli ve açık alanlara ne ad verilir?
A) Otopark B) Sığınak C) Toplanma alanı D) Spor salonu

9 Okulunuzda yapılan **tatbikatların** amacı nedir?

10 Aşağıdakilerden hangisi sel afetinin zararlarını **azaltmaya** yönelik bir önlemdir?
A) Dere yataklarına ev yapmak
B) Dere yataklarını boş bırakıp çevresini ağaçlandırmak
C) Dere yataklarını çöple doldurmak
D) Dereleri betonla kapatıp üzerine bina yapmak

ORTA Pekiştirme Soruları (11–20)

11 Şemada bir ailenin depreme hazırlık adımları verilmiştir. Soru işaretli kutuya gelebilecek bir adım yazınız.

12 Deprem sırasında sınıfta bulunan bir öğrencinin yapması gereken davranış hangisidir?

A) Hemen merdivenlere koşmak
B) Pencere kenarına gitmek
C) Sarsıntı sürerken sınıftan çıkmaya çalışmak
D) Sırasının yanına çöküp başını ve boynunu koruyarak tutunmak

13 Bir **aile afet planında** hangi bilgilere yer verilmelidir? Üç madde yazınız.

14 İl Afet Risk Azaltma Planlarının hazırlanmasının amacı nedir?

A) İllerin turistik yerlerini tanıtmak
B) İllerin nüfusunu saymak
C) İllerin afet risklerini belirleyip alınacak önlemleri planlamak
D) İllerin tarihini yazmak

15 Tabloda bazı afetler ve alınabilecek önlemler verilmiştir. Boş hücreleri doldurunuz.

Afet	Alınabilecek bir önlem
Deprem	Binaları sağlam zemine ve kurallara uygun yapmak
Erozyon	?
Orman yangını	?
Heyelan	Eğimli yamaçlara yerleşim yapmamak

16 Afet sonrasında hasarlı binalara girmemek neden önemlidir?

17 Aşağıdakilerden hangisi toplumda **afet farkındalığını** artırmaya yönelik bir etkinlik değildir?

A) Okulda deprem tatbikatı yapmak
B) Afet bilinci konulu afiş yarışması düzenlemek
C) AFAD uzmanıyla söyleşi yapmak
D) Okul bahçesine yeni bir basketbol potası koymak

18 Afet anında **sakin kalmanın** önemini bir örnekle açıklayınız.

19 Bir öğrenci, deprem çantasındaki su ve yiyeceklerin son kullanma tarihlerini **her altı ayda bir** kontrol etmektedir. Bu davranışın amacı nedir?

20 Aşağıdakilerden hangisi afet **sonrasında** yapılması gerekenlerden biridir?

A) Deprem çantası satın almak
B) Toplanma alanına gidip yakınlarla buluşmak
C) Binayı depreme karşı güçlendirmek
D) Tatbikat takvimi hazırlamak

ZOR Düşünme Soruları (21–30)

21 Bir öğrenci grubu, yaşadıkları ilde en büyük riskin **sel** olduğunu öğrenmiş ve bir **farkındalık etkinliği** hazırlamaya karar vermiştir.
Etkinlik için bir ad, bir amaç ve iki faaliyet yazınız.

22 Aşağıdaki ifadeleri okuyunuz.
I. Afetlerin etkileri önceden alınan önlemlerle azaltılabilir.
II. Afet çantası yalnızca afet anında hazırlanır.
III. Tatbikatlar, afet anında doğru davranmayı öğretir.
IV. Afet sonrasında hasarlı evlere hemen girilmelidir.
Hangileri **doğrudur**?

A) I ve III B) II ve IV C) I, II ve III D) I, III ve IV

---

23 Bir apartmanda oturanlar, binanın depreme dayanıklı olup olmadığını öğrenmek için **uzmanlara inceleme** yaptırmıştır. İnceleme sonucunda binanın güçlendirilmesi gerektiği anlaşılmıştır. Apartman sakinlerinin bu davranışı hangi anlayışı yansıtır? Bu davranış olası bir depremde ne kazandırır?

---

24 Aşağıdakilerden hangisi afetlerin etkilerini azaltmada **devletin** yaptığı çalışmalardan biridir?

A) Ailelerin evdeki eşyaları sabitlemesi
B) Komşuların toplanma alanını birlikte öğrenmesi
C) Öğrencilerin afet çantası hazırlaması
D) Riskli yapıların tespit edilip yenilenmesi

---

25 Kış mevsiminde karlı bir dağ yoluna gidecek bir aileye **çığ** tehlikesine karşı üç öneride bulununuz.

---

26 Kurgusal bir okulda yapılan deprem tatbikatının sonuç raporu şöyledir:
• Öğrencilerin çoğu Çök – Kapan – Tutun hareketini doğru yaptı.
• Bazı öğrenciler koridorda koşarak ilerledi.
• Bir sınıf toplanma alanı yerine okulun önündeki caddeye çıktı.
Rapora göre bir sonraki tatbikattan önce hangi iki konuda **eğitim** verilmelidir?

---

27 "Afetlere hazırlık yalnızca bireylerin değil, tüm toplumun sorumluluğudur."
Bu yargıyı **birey, okul ve devlet** açısından birer örnekle destekleyiniz.

28 Bir deprem anında üç kişinin davranışı şöyledir:
• **Ela** evdeydi; çalışma masasının yanına çöküp başını korudu.
• **Mert** sokaktaydı; hemen en yakın binanın saçağının altına sığındı.
• **Deniz** okul bahçesindeydi; binalardan ve elektrik direklerinden uzak, açık bir alanda bekledi.
Kimin davranışı **yanlıştır**? Doğrusu ne olmalıydı?

29 Bir mahallede afet sonrası için yapılan planlamada aşağıdakilerden hangisinin önceden belirlenmesi **en öncelikli** olmalıdır?

A) Mahalledeki kafelerin çalışma saatleri
B) Mahalle pazarının kurulacağı gün
C) Güvenli toplanma alanları ve bu alanlara ulaşım yolları
D) Parktaki bankların rengi

30 Yaşadığınız ilde en çok hangi afetin görülme riski vardır? Bu afete karşı **evde, okulda ve çevrede** alınabilecek birer önlem yazınız.

Takıldığın soruyu işaretle, konu özetine tekrar göz at. Başarılar!
Diğer konuların çalışma kâğıtları ve deneme sınavları: **maarifpdf.com.tr**